

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I AGa 28/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Marta Sekuła

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 listopada 2019 r. sygn. akt IX GC 1077/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt: I AGa 28/20

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w pozwie skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K., domagała się zasądzenia kwoty 79.769,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie wskazała, iż dniu 22 stycznia 2016 r. kupiła od strony pozwanej pojazd marki (...) rok produkcji 2007, nr VIN: (...) za kwotę 571.950,00 zł brutto. W pojeździe było zamontowane urządzenie do podawania pod

ciśnieniem płynnego betonu – pompo - gruszka marki(...)Kupująca zapłaciła ustalona cenę nabycia , zgodnie z wystawioną przez oponentkę procesową fakturą.

Po krótkim okresie użytkowania , w kwietniu 2016 r., zleciła specjalistycznej firmie ocenę stanu technicznego i przygotowanie pojazdu do badania dozorowego, które miał przeprowadzić Transportowy Dozór Techniczny. W dniu 19 maja 2016 r. zarejestrowała pojazd wraz z opisanym urządzeniem w Transportowym Dozorze Technicznym Oddział Terenowy w P. . Urządzeniu nadano numer rejestracyjny (...) z zastrzeżeniem , że może być eksploatowane jedynie po pozytywnej decyzji organów transportowego dozoru technicznego.

Po przeprowadzonych badaniach, które miały miejsce w dniu 5 lipca 2016 r. stwierdzono wady urządzenia polegające na pękaniu spoiny mocującej kołnierz z wieżą wysięgnika. Inspektor Transportowego Dozoru Technicznego wydał decyzję negatywną stwierdzając nieprawidłowości techniczne urządzenia pompowego. Naprawę usterki należało przeprowadzić po uzgodnieniu dokumentacji naprawy a przed nim uzyskać jej akceptację przez producenta pompo-gruszki - włoskiej firmy (...).

Dalej firma naprawcza zwróciła uwagę na wystąpienie wady fabrycznej urządzenia. Przeprowadzenie naprawy według tych wymagań skutkowało by wielomiesięcznym przestojem maszyny.

W dniu 20 września 2016 r. powódka zwróciła się na piśmie do strony pozwanej o usunięcie wady pojazdu w terminie 14 dni od doręczenia wezwania poprzez naprawę bądź nieodpłatną wymianę pompo- gruszki.

W odpowiedzi spółka (...) pismem z dnia 14 października 2016 r. zakwestionowała występowanie wskazywanej przez nabywcę wady , uznając zgłoszone roszczenia za niezasadne.

Powódka wykonała naprawę urządzenia na swój koszt i wystąpiła o zapłatę przez sprzedającą kwoty 79.769,46 zł, która odpowiadała poniesionym w związku z nią kosztom. Wezwanie okazało się nieskuteczne.

Pozwana odpowiadając na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie przeciwniczki procesowej kosztami postępowania.

W swoim stanowisku przyznała , iż sprzedała stronie powodowej sporne urządzenie ale w chwili zawarcia umowy sprzedaży nie miało ono jakichkolwiek wad. W tym dniu było objęte ostateczną decyzją administracyjną wydaną przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 21 kwietnia 2015 r. zgodnie z którą przeprowadzone zostało badanie techniczne pompo- gruszki z pozytywnym wynikiem dla jego sprawności . Pozwolenie na eksploatację obowiązywało do 30 kwietnia 2016 r.

Pozwana podnosiła ponadto, że w dniu sprzedaży odbyło się badanie techniczne pojazdu w (...)Stacji Kontroli Pojazdów w M. zakończone wynikiem pozytywnym. Argumentowała też , że iż po informacji o wystąpieniu wad fizycznych skontaktowała się z przedstawicielem firmy (...) w Polsce. Z uzyskanych informacji wynikało, iż producent nie potwierdza występowania w pompo-gruszkach tego typu , którą kupiła powódka (...) - wad fabrycznych.

Spółka (...) podnosiła także , iż urządzenie od daty sprzedaży , było przez powódkę eksploatowane bez żadnych ograniczeń , co także mogło być powodem twierdzonych przez nią nieprawidłowości jakościowych . Podkreśliła , że strona powodowa po zakupie, dopiero 19 maja 2016 r. zarejestrowała urządzenie na siebie , w konsekwencji wczesnej wykorzystywała je bez stosownych uprawnień.

Z dalszej części argumentacji sprzedającej wynika , że po zawarciu umowy i wydaniu rzeczy sprzedanej powódce doszło do zmiany w przepisach technicznych.

Na ich podstawie wprowadzono , nieistniejący w chwili sprzedaży , obowiązek badań wież pomp do betonu firmy (...), co miało wpływ na określenie wymagań jakie musi spełniać urządzenie aby być dopuszczone do eksploatacji.

W dniu zawarcia umowy przez strony urządzenie miało zarówno wady, które rzecz tego rodzaju powinna mieć za względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia oraz nadawało się do celu w jakim spółka z S. je nabyła.

Zdaniem pozwanej roszczenie zgłoszone w pozwie nie jest uzasadnione także dlatego, że kupująca uchybiła aktom staranności, bowiem winna ona o wadzie zawiadomić stronę pozwaną niezwłocznie po jej stwierdzeniu.

Badanie techniczne pompo- gruszki przeprowadzone przez inspektora Transportowego Dozoru Technicznego, które przyniosło negatywny wynik zostało przeprowadzone w dniu 8 czerwca 2016 r., 15 czerwca 2016 r. członek zarządu powodowej spółki został powiadomiony drogą mailową o tym, że urządzenie oczekuje w kolejce na naprawę. Mimo to pozwana otrzymała pismo nabywcy informujące o wadach dopiero 3 października 2016 r.

Jej zadaniem, także wysokość dochodzonego świadczenia jest określona nieprawidłowo albowiem pierwsza faktura nr (...) do której odwołuje się powódka jako jego podstawy, na kwotę 66.356,04 zł., dotyczyła oceny stanu technicznego wg wymagań dyrektywy 2009/104/WE i wg normy PN-EN 12001 naprawa i przygotowanie do badania dozоровego TDT wg oferty cenowej (...). Ten koszt nie powinien stanowić elementu składowego dochodzonej należności, gdyż decyzja zezwalająca na użytkowanie urządzenia obowiązywała do 30 kwietnia 2016 r., a po tej dacie powódka i tak musiałaby ubiegać się o wydanie kolejnej decyzji dopuszczającej do eksploatacji przez transportowy dozór techniczny. Stąd niezależnie od twierdzonych wad i tak musiałaby wynikające stąd wydatki ponieść.

Po wtóre, brak jest jasności co do tego w jakim zakresie ujęta w tym dokumencie kwota dotyczyła kosztu oceny stanu technicznego, a w jakim samej naprawy urządzenia.

Tylko druga z faktur złożonych przez powódkę nr(...) na kwotę 9.131,52 zł., jak wprost wskazuje jej treść, obejmuje naprawę urządzenia do podawania płynnego betonu.

Wyrokiem z dnia 5 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Krakowie :

- oddalił powództwo[pkt I],
- zasądził od strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., na rzecz strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 5.417,00 złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu[pkt II] oraz
- nakazał pobranie od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa – Dyrektora Sądu Okręgowego w Krakowie kwoty 50,15 złotych, tytułem nieuiszczonej części kosztów procesu[pkt. III sentencji wyroku].

Za okoliczności niesporne pomiędzy stronami Sąd I instancji uznał to, że w dniu 22 stycznia 2016 r. strony zawarły umowę sprzedaży pojazdu (...)wraz z zamontowaną pompo- gruszką firmy (...) oraz to, że w urządzeniach tego typu, służących podawaniu betonu pod ciśnieniem stwierdzono występowanie pęknięć.

W zakresie okoliczności spornych Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarła ze stroną pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w dniu 22 stycznia 2016 r. umowę sprzedaży, przedmiotem której był pojazd marki (...)wraz z urządzeniem do podawania pod ciśnieniem płynnego betonu – pompo- gruszka marki(...)

W chwili zakupu powódka nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń co do stanu technicznego urządzenia.

Sprzedająca była drugim jego właścicielem i użytkowała go w swoim przedsiębiorstwie. W chwili sprzedaży było ono objęte decyzją Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 21 kwietnia 2015 r. o zezwoleniu na eksploatację, wobec pozytywnego wyniku jego badania technicznego. Decyzja była ważna do 30 kwietnia 2016r.

Po zakupie powódka, w ramach wykonywania swojej działalności gospodarczej, używała pompy- gruszkę do końca kwietnia 2016 r., kiedy nadeszła konieczność przeprowadzenia okresowych badań urządzenia i uzyskania kolejnej decyzji zezwalającej na jego użytkowanie.

W tym celu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., zwróciła się do firmy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. o profesjonalne badanie stanu technicznego i przygotowanie go do badania dozоровego.

Z dniem 19 maja 2016 r. urządzenie zostało zarejestrowane na rzecz strony powodowej. W tym czasie zaczęły obowiązywać nowe wymagania techniczne w postaci konieczności dodatkowego badania wieży pompy- gruszek, wobec występowania uszkodzeń i wypadków z udziałem ludzi w urządzeniach tego typu. [produkcji włoskiej firmy (...)]. Urządzenia te zostały objęte akcją serwisową.

W egzemplarzu powódki stwierdzono pęknięcie w spoinie zewnętrznej łączącej podstawę wieży z pierścieniem mocującym łożysko obrotnicy.

Firma (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, na zlecenie strony powodowej wykonała naprawę urządzenia po uzgodnieniu dokumentacji technicznej z Transportowym Dozorem Technicznym i producentem urządzenia włoską firmą (...).

Protokołem z dnia 30 grudnia 2016 r. Transportowy Dozór Techniczny stwierdził dodatkowe uszkodzenia wobec czego badanie urządzenia otrzymało wynik negatywny. Ostatecznie, po otrzymaniu pozytywnego wyniku badania, decyzją Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 2 lutego 2017 r. urządzenie otrzymało zezwolenie na eksploatację.

W związku z wykonaną naprawą spółka, której ją zlecono, obciążyła powódkę należnościami, stwierdzonymi fakturami nr (...) na kwotę 66.356,04 zł brutto i (...) na kwotę 9.131,52 zł brutto.

Strona powodowa pismem z dnia 20 września 2016 r. zawiadomiła stronę pozwaną o wystąpieniu tej wady urządzenia.

Jego ocena prawna, która doprowadziła do oddalenia powództwa w całości, opiera się na stwierdzeniach i wnioskach Sądu Okręgowego, które można podsumować w następujący sposób:

a/ (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., dochodziła (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., roszczenia z tytułu rękojmi na podstawie art. 556 k.c. zgodnie z którym sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego należy potwierdzić, że sprzedana w dniu 22 stycznia 2016 r. przez pozwaną na jej rzecz pompa- gruszka była taką wadą obciążona. Fakt, że sprzedająca o niej nie wiedziała nie zwalniałaby jej od odpowiedzialności z tego tytułu.

b/ o potwierdzeniu jej zdecydowały pośrednio nieszczęśliwe wypadki przy użytkowaniu innych tego rodzaju pomp. To dlatego przy badaniach technicznych Transportowy Dozór Techniczny zalecił sprawdzanie stanu wskazanego wyżej elementu wieży urządzenia nabytego przez powódkę. Gdyby nie one wada nie zostałaby ujawniona.,

c/ strona powodowa niewątpliwie poniosła takie koszty związane z jej usunięciem do których nie mogą być zaliczone te, związane z przeprowadzeniem badań technicznych urządzenia czy jego przeglądami przystosowującymi do odbioru technicznego przez dozór,

d/ dochodząc roszczenia z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej spółka z S. miała możliwość skorzystania z czterech rodzajów uprawnień: odstąpienia od umowy, wymiany rzeczy na wolną od wad, żądania usunięcia wady przez sprzedawcę albo obniżenia ceny. Sięgnięcie po każde z nich wymaga złożenia oświadczenia materialno-prawnego, zgodnie z art. 560 § 1 k.c.

Strona powodowa nie złożyła takiego oświadczenia, w szczególności nie złożyła oświadczenia o obniżeniu ceny, co mogłoby spowodować powstanie o jej stronie roszczenia o zwrot kwoty odpowiadającej wartości naprawy. Przepisy kodeksu cywilnego nie dają podstawy do samodzielnej naprawy rzeczy wadliwej przez kupującego i skutecznego ubiegania się o zwrot jej kosztów przez sprzedawcę,

e/ powódka mogła żądać usunięcia wady przez stronę pozwaną, a gdyby ta jej nie usunęła wówczas mogłaby uczynić to samodzielnie. Takiego żądania nie sformułowała, stąd roszczenie dochodzone pozwem, o ile ma podstawę w reżymie odpowiedzialności rękojmiowej nie mogło zostać uznane za uzasadnione,

f/ odpowiedzialności strony pozwanej za wyrównanie kosztów naprawy pompo- gruszki nie można też, w sposób usprawiedliwiony, upatrywać w przepisie ogólnym art. 471 kc.

Okoliczności faktyczne ustalone w postępowaniu nie dają podstaw aby uznać, że sprzedając urządzenie firmy (...) spółka z K. nieprawidłowo wykonała zobowiązanie umowne.

Na ich podstawie nie można potwierdzić, że miała świadomość, że sprzedaje wadliwy sprzęt lub co najmniej godzić się z taką możliwością. Co więcej, z okoliczności sprawy wynika, że Urząd Dozoru Technicznego nie nakazywał naprawy wszystkich takich, jak sprzedana powódce maszyna, a obligował jedynie do przeprowadzenia ich diagnostyki poprzez prześwietlenie określonych elementów konstrukcyjnych, a dopiero w przypadku potwierdzenia pęknięcia, nakazywał usunięcie wady.

Taka weryfikacja nastąpiła już po sprzedaży urządzenia powódce.

Przy tym fakt, że ten rodzaj pompo - gruszek był objęty [późniejszą] akcją serwisową nie oznaczał że w urządzeniu powódki, w chwili sprzedaży tkwiła wada.

Obydwie strony umowy sprzedaży z 22 stycznia 2016r były w tej samej sytuacji jeżeli chodzi w powszechnie dostępne informacje na temat wytycznych Urzędu Dozoru Technicznego co do zakresu badań technicznych takich - jak sprzedane wówczas- urządzenie.

Sąd I instancji dodał, że powódka nie dowiodła w postępowaniu faktów potwierdzających, iż kontrahentka wadę tę, której usunięcie zrodziło po stronie kupującej koszty, przy zawieraniu umowy wiedząc o niej, celowo zataiła.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu oraz kosztów sądowych były normy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

Apelacją od tego orzeczenia strona powodowa objęła punkty; I jego sentencji, w zakresie oddalenia powództwa co do kwoty 58 972 złote oraz w zakresie rozstrzygnięć o kosztach procesu i kosztach, którymi Sąd I instancji obciążył ją na rzecz Skarbu Państwa [pkt II i III sentencji.].

We wniosku środka odwoławczego postulowała w pierwszej kolejności wydanie przez Sąd Apelacyjny orzeczenia reformatoryjnego, którym na jej rzecz od pozwanej zostanie zasądzona kwota 58 972 złote z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, począwszy od dnia 2 marca 2017r do dnia zapłaty, a oponentka procesowa zostanie ponadto obciążona kosztami procesu oraz postępowania apelacyjnego.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został opraty na następujących zarzutach :

- nierozpoznania istoty sprawy, którego apelująca upatrywała w tym, że Sąd niższej instancji przyjął, iż powódka nie złożyła oświadczenia o obniżeniu ceny pojazdu w warunkach potwierdzenia, że rzecz sprzedana miała wadę fizyczną

oraz wobec braku rozważenia przez Sąd tego, iż dokonała aktów staranności oraz zachowała termin ustawowy do zawiadomienia sprzedającej o wadzie pompo- gruszki,

- naruszenia przepisów procesowych, w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie, a to art. 233 par. 1 kpc poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentu zawiadomienia przez skarżącą pozwaną o wadzie z dnia 20 lutego 2017r oraz przesłuchania świadków i - w charakterze strony- prezesa zarządu skarżącej.

Prawidłowa ich ocena, jej zdaniem, powinna doprowadzić do potwierdzenia tego, że spółka złożyła wobec sprzedającej oświadczenie o obniżeniu ceny o koszty, które poniosła w związku z usunięciem potwierdzonej wady urządzenia,

- naruszenia prawa materialnego poprzez nieprawidłowe zastosowanie:

a/ art. 560 kc w zw z art. 60 kc, czego konsekwencją była wadliwa ocena Sądu I instancji, iż we wskazanym wyżej piśmie strona skarżąca nie zawarła oświadczenia o skorzystaniu z uprawnienia rekojmianego o obniżenie ceny, chociaż z jego treści takie oświadczenie wynika,

b/ art. 6 kc w zw z art. 471 kc jako następstwa bezzasadnego wnioskowania przez Sąd Okręgowy o tym, że powódka nie dowiodła nieprawidłowego wykonania przez drugą stronę zobowiązania wynikającego z zawartej przez strony umowy sprzedaży urządzenia.

Zdaniem apelującej, Sąd nie wziął pod rozwagę, że sprzedająca zapewniała kupującą o braku wad rzeczy sprzedawanej mimo, że o niej wiedziała, podobnie jak o fakcie, iż w zestawie pompo - gruszki - w odniesieniu do podstawy reduktora były wykonywane wcześniej, przed zawarciem przez strony umowy, nieudokumentowane naprawy.

Odpowiadając na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia, jako pozbawionej uzasadnionych podstaw oraz obciążenia skarżącej kosztami postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację, Sąd Apelacyjny rozważył:

Środek odwoławczy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu, chociaż po części nie z tych przyczyn na które wskazał Sąd Okręgowy w motywach kontrolowanego instancyjnie orzeczenia.

Nie ma racji apelująca podnosząc najdalej idący zarzut, nierozpoznania istoty sprawy

Nierozpoznanie istoty sprawy polega na wydaniu przez Sąd niższej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem roszczenia powoda w zaznaczeniu procesowym albo też na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania lub materialnych i formalnych zarzutów strony przeciwnej.

Może ono być także konsekwencją niepoprawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa niwecząca roszczenie.

Oceny realizacji tej podstawy do ewentualnego wydania przez Sąd II instancji orzeczenia kasatoryjnego, należy dokonywać na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

/ por. także wyrażające podobne stanowisko, powołane jedynie dla przykładu, judykaty Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1999r, sygn. II UKN 589/98 oraz z dnia 27 czerwca 2014, sygn. V CZ 45/14, powołane za zbiorem Legalis /

W rozpoznawanej sprawie podstawą roszczenia strony powodowej jest twierdzenie, że skutecznie może dochodzić wskazanej w pozwie kwoty, w warunkach gdy pozwana spółka sprzedała jej rzecz, która okazała się być obciążona

wadą fizyczną, a suma której zapłaty domaga się , stanowi równowartość kosztów które poniosła w związku z jej usunięciem.

Tak ukształtowane roszczenie procesowe , wbrew stanowisku skarżącej , zostało przez Sąd I instancji poddane ocenie.

Co więcej , gdy weźmie się pod rozagę jakie argumenty , oparte na polemice z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd I instancji albo na twierdzeniu o ich niekompletności, apelująca powołała aby zarzut ten uzasadnić , jako nietrafny , należy go , tym bardziej , odeprzeć.

Nie ma racji (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., gdy podnosi zarzut procesowy.

Zarzut tego rodzaju jest uzasadniony jedynie wówczas , gdy spełnione zostaną równocześnie dwa warunki.

Strona odwołująca się do niego wykaże , że rzeczywiście sposób postępowania Sądu naruszał indywidualnie oznaczoną normę [normy] formalne. Jednocześnie nieprawidłowości te prowadziły do następstw , które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Nieco inaczej kwestię tę ujmując , zarzut procesowy jest usprawiedliwiony jedynie wówczas, jeżeli zostanie dowiedzione , że gdyby nie potwierdzone błędy proceduralne Sądu niższej instancji , orzeczenie kończące spór stron miałyby inną treść.

Gdy te uwagi natury generalnej odniesione zostaną do zarzutu pozwanej podnoszącej naruszenie art. 233 par. 1 kpc poprzez błędna ocenę zgromadzonych dowodów , należy ocenić go jako nietrafny.

Skuteczne postawienie tego zarzutu wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , a także z 7 października 2005 , sygn.IV CK 122/05 wszystkie powołane za zbiorem Lex/.

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest ocenę tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To, w jaki sposób strona powodowa motywuje jego realizację , wyklucza uznanie go za uzasadniony.

W miejsce rzeczowej, opartej na wskazanych wyżej kryteriach , odniesionej do indywidualnie oznaczonych dowodów [i opartych na wnioskach z tej oceny wynikających ustaleń faktycznych] , polemiki ze sposobem postępowania Sądu Okręgowego , skarżąca ogranicza się do przeciwstawienia jej własnej ich wersji , jej zdaniem poprawnej.

Nieprawidłowość postępowania Sądu Okręgowego, na której oparty jest zarzut - zgodnie z argumentacją apelantki - sprawdza się do tego, że nie przyjął on wersji faktów afirmowanej przez skarżącą, jako odpowiadającej rzeczywistemu stanowi rzeczy.

Zgodnie z nimi jej pismo datowane na 20 lutego 2017r, stanowiące wezwanie do zapłaty, zawierało oświadczenie prawo kształtujące spółki o skorzystaniu z uprawnienia do obniżenia / zapłaconej w całości / ceny, w skali odpowiadającej kosztom usunięcia wady pompo- gruszki.

Już stwierdzenie takiego sposobu motywowania stawianego zarzutu wystarcza dla uznania go za nietrafny.

Taka jego ocena ma tę konsekwencję, iż ustalenia poczynione przez Sąd I instancji, jako dokonane poprawnie, Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne.

Wymagają one uzupełnienia o fakty, które wynikają bądź to z treści, ostatecznie nie kwestionowanych w tym zakresie przez strony, opinii głównej i uzupełniającej biegłego D. S. oraz nie negowanego przez strony treści pisma, skierowanego do powódki przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w M. z dnia 29 lipca 2016r.

Uzupełnienie to przedstawia się następująco.

Wada pompo- gruszki zakupionej przez powódkę od pozwanej, w postaci pęknięcia w spoinie zewnętrznej, łączącej podstawę wieży wysięgnika z pierścieniem mocującym łożysko obrotnicy, nie mogła być zauważona przez strony umowy przy jej zawieraniu ani nawet podczas badania diagnostycznego, które zostało wykonane w odniesieniu do całego zestawu - pojazdu (...)i urządzania do podawania betonu pod ciśnieniem firmy (...) bezpośrednio w związku z nią. Dopiero specjalistyczne badania elementów wieży wysięgnika pozwoliły na jej ujawnienie.

Wada ta powstała przed zawarciem umowy z dnia 22 stycznia 2016r. W żaden sposób opisana nieprawidłowość nie łączy się z wadami obejmującymi uszkodzenia podstaw reduktora, w miejscach w których wstawiano elementy blach. Ta wada musiała być widoczna dla obu stron umowy w chwili jej zawierania albowiem użycie tych blaszanych elementów jest widoczne gołym okiem.

/ dowód : opinia biegłego D. S. k. 421-424, opinia uzupełniająca k. 466-467 akt /.

Strona powodowa o wadzie w postaci pęknięcia spoiny zewnętrznej, łączącej podstawę wieży z pierścieniem mocującym łożysko obrotnicy i wymaganiu przez Transportowy Dozór Techniczny wymiany tego elementu powódka po raz pierwszy dowiedziała się od spółki (...), która miała wykonywać przy pompo- gruszcze prace umożliwiające wydanie certyfikatu dopuszczającego ją do pracy przez organ tego dozoru.

Było to w dniu 15 czerwca 2016r kiedy spółka z M. poinformowała drogą elektroniczną prezesa zarządu powódki S. Z. o negatywnym wyniku badania urządzenia wykonanego przez dozór, w dniu 8 czerwca 2016r i jego przyczynie w postaci stwierdzenia opisanej wyżej wady elementu wieży wysięgnika.

/ dowód : pismo spółki (...) z dnia 29 lipca 2016r k. 166 akt /.

Pismem z dnia 20 lutego 2017r powódka wezwała byłą kontrahentkę do zapłaty równowartości kosztów jakie poniosła związku z naprawą urządzenia. Odpowiadając na to wezwanie, w piśmie z dnia 2 marca tego roku pozwana uznała to wezwanie za nieuzasadnione.

/ dowód: pisma stron z 20 lutego i 2 marca 2017r k. 343-344 akt /.

Przy w ten sposób ustalonych faktach, jako niezasadne, w ostatecznym wyniku, należy ocenić także podniesione przez stronę powodową zarzuty materialne.

Trafnie , w ramach pierwszego z nich , powódka podważa stanowisko Sądu Okręgowego zgodnie z którym nie złożyła skutecznie - w ramach korzystania z jednego z uprawnień rekojmianych - wymaganego oświadczenia o jego wyborze wobec tego , że składający je w imieniu powodowej spółki pełnomocnik nie był umocowany do składania ich , jako mających materialny a nie procesowy charakter.

Analiza treści pełnomocnictwa , które zostało załączone do pozwu , datowanego na 30 sierpnia 2016r / por k. 7 akt / , które umocowuje pełnomocnika w osobie radcy prawnego do reprezentowania powódki , oraz składania wszelkich oświadczeń w jej imieniu wobec spółki (...) w K., dotyczących uprawnień z tytułu rękojmi i gwarancji wobec wad fizycznych pojazdu marki(...)należy wyklądać jako takie , które obejmuje uprawnienie do składania także oświadczeń materialnych, służących dochodzeniu wobec pozwanej roszczeń wywodzonych z faktu stwierdzenia takich wad w tym pojeździe , którego elementem było także współpracujące z nim urządzenie do podawania betonu pod ciśnieniem.

Należy zatem przyjąć , i że zawiadomienie o wadzie rzeczy sprzedanej na podstawie umowy stron z 22 stycznia 2016r skierowane do pozwanej, a złożone przez tego pełnomocnika w piśmie z dnia 20 września 2016r , które spółka (...) otrzymała w dniu 3 października tego roku / k. 168 – 170 akt / jak i pismo z dnia 20 lutego 2017r zatytułowane „ przedsądowe wezwanie do zapłaty „ mogły być , skierowane do byłej kontrahentki z takim właśnie skutkiem o ile by przyjąć , że rzeczywiście -szczególnie oświadczenie zawarte w późniejszym z nich- miało rzeczywiście charakter prawo kształtujący.

Wbrew pozostałej części argumentacji wspierającej omawiany zarzut materialny, nie może być interpretowane jako mające taki charakter oświadczenie powódki o skorzystaniu z uprawnienia do obniżenia ceny , wobec stwierdzenia wady urządzenia do podawania betonu pod ciśnieniem - pęknięcia spoiny zewnętrznej łączącej podstawę wieży z pierścieniem mocującym łożysko obrotnicy tego elementu.

Już w tym miejscu należy zauważyć , że w treści tego pisma z dnia 20 lutego 2017r obecnie skarżąca nie powołuje drugiej ze wskazywanych w apelacji wad , pod postacią uszkodzeń podpory reduktora , które miały być usuwane przez spawanie elementów blachy.

Jego treść , którą w środku odwoławczym powódka stanowczo identyfikuje z wyborem właśnie tego uprawnienia z rękojmi jest jednoznaczna , przecząc stanowisku apelującej.

Jest to wezwanie do zapłaty świadczenia odszkodowawczego , mającego stanowić wyrównanie kosztów , które spółka z S. poniosła w związku z usunięciem - jak podnosiła -stwierdzone wady urządzenia. Wprost odwołuje się w nim do faktu naprawy oraz faktur , które zostały wystawione przez spółkę (...) , która tego usunięcia dokonała i kosztami którego obciążyła powódkę. Należności w ten sposób stwierdzone zostały przez powódkę zapłacone.

Żaden element treści tego pisma nie powołuje się na instytucję obniżenia ceny w rozumieniu art. 560 par. 3 kc.

Powszechnie przyjmuje się w literaturze i orzecznictwie sądowym , a stanowisko to Sąd Apelacyjny podziela , że skorzystanie z kształtującego uprawnienia do obniżenia ceny w reżymie odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, ma posłużyć doprowadzeniu do ukształtowania ceny sprzedaży na nowo aby w ten sposób przywrócić ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron po tym , kiedy zbywana rzecz okazała się być obciążona wadą. Nie można natomiast traktować tego uprawnienia jako środka do kompensowania szkody , którą nabywca poniósł przez to , że kupił rzecz wadliwą.

Stwierdzenia te mają swoje dalsze konsekwencje wobec nabywcy , który chce z tego uprawnienia skorzystać . Mianowicie aby oświadczenie takie mogło być uzna za złożone skutecznie, jest on zobligowany do wskazania o jaka kwotę cena uzgodniona w umowie stron ma być obniżona, przy czym ma być to następstwo zastosowania proporcji o jakiej mowa w par. 3 art. 560 kc .

Tak określona proporcja pomiędzy wartością rzeczy niewadliwej i dotkniętej wadami ma być odniesiona następnie do ceny określonej w umowie stron. Cena na nowo ukształtowana określa granice ilościowe roszczenia z które formułuje kupujący powód.

/ por. w tej materii także , wyrażający tę samą myśl, judykat Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2006 , sygn. I CSK 22/05, powołany za zbiorem Legalis. /.

Treść pisma powódki z 20 lutego 2017r nie zawiera tych elementów konstrukcyjnych oświadczenia o obniżeniu ceny - obejmując tylko - jak już była o tym mowa - wyłącznie żądanie zapłaty kwoty , która miała, jej zdaniem, doprowadzić do indemnizacji szkody poniesionej przez nią w związku z naprawą urządzenia.

Już tylko na marginesie i dla porządku należy wskazać , że opinia biegłego D. S. , przeprowadzona w sprawie z inicjatywy dowodowej powódki , także nie służyła ustaleniu na nowo ukształtowanej ceny nabycia pompo -gruszki , a jedynie określeniu , wysokości należnej jej kwoty , weryfikując związek pomiędzy wadliwością rzeczy i jej zakresem a kosztami naprawy przeprowadzonej przez spółkę (...).

Zatem z rozważanego punktu widzenia , nie stanowiła podstawy do ustaleń doniosłych dla oceny roszczenia powódki , o ile było ono wywodzone z uprawnień rekojmianych.

Tak kwalifikowane roszczenie apelującej nie mogło być uwzględnione także z innej , niezależnej od omówionej , a równocześnie wystarczającej dla oddalenia powództwa przyczyny.

Obydwie strony sporu są spółkami prawa handlowego i nie było pomiędzy nimi przedmiotem sporu to , że umowa z 22 stycznia 2016r była zawarta pomiędzy nimi jako przedsiębiorcami.

Sprzedająca wcześniej , a później kupująca, wykorzystywały pojazd wraz z pompo- gruszką na cele prowadzonej działalności gospodarczej.

Zatem , na podstawie art. 563 par 1 w zw z par. 2 kc aby zachować uprawnienie z rękojmi, obowiązkiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. było niezwłoczne powiadomienie spółki (...) o stwierdzonej wadzie , w postaci pęknięcia spiny , która została ujawniona już po tym , kiedy nabywca objęła urządzenie w posiadanie i eksploatowała je.

Ustalone w sprawie fakty dają podstawę do oceny , że powódka nie dochowała tych aktów staranności , a w szczególności warunku niezwłoczności czynności notyfikacyjnych , które stanowią ich niezbędny element, w sytuacji gdy do sprzedaży rzeczy doszło w obrocie profesjonalnym.

Obowiązek notyfikacji wady ma posłużyć zbywcy do tego, aby mógł rzecz zbadać pod kątem tego , czy rzeczywiście dotknięta jest wskazywaną wadą. Należy odróżnić go od reklamacji w której nabywca precyzuje wobec zbywcy swoje roszczenia wynikające stąd , że kupiona rzecz okazuje się być wadliwa.

Akt zawiadomienia o wadzie powinien nastąpić niezwłocznie , co w okolicznościach rozstrzyganej sprawy należy odnosić do czasu w którym powódka została zawiadomiona o wykryciu wady , stwierdzonej na podstawie specjalistycznych badań która , jak dotąd [co wynika z treści opinii biegłego S.] nie mogła być znana żadnej ze stron umowy sprzedaży .

Ustawodawca nie podjął się bliższego sprecyzowania pojęcia niezwłoczności zawiadomienia ale przyjmuje się , że i stanowisko to Sąd Apelacyjny podziela , że jest to okres , który odniesiony do realiów konkretnego przypadku , jest niezbędny do sporządzenia i przesłania takiego zawiadomienia.

Przyjmowany poprzednio w orzecznictwie sztywny termin 14 dni od ujawnienia się wady / por. uchwała SN z 30 grudnia 1988, sygn.III CZP 48/88 publ. OSNCP 1989 nr 3 poz. 36 / należy traktować jako graniczny /

najdłuższy, usprawiedliwiony dla potwierdzenia działania niezwłocznego wtedy , gdy okoliczności faktyczne zmuszały do odwlekania notyfikacji.

/ por. w tej materii także wyrok SN z dnia 7 lutego 2008 , sygn. V CSK 410/07 a także uwagi W. Katnera w Systemie Prawa Prywatnego t. 7 s. 140/

Termin zawiadomienia o wadzie ma charakter zawity, a jego przekroczenie skutkuje utratą uprawnień opartych na reżymie rękojmi w relacjach umownych pomiędzy przedsiębiorcami.

Okoliczności faktyczne ustalone w sprawie stanowią potwierdzenie tego , że strona powodowa dokonała notyfikacji ujawnienia wady [w postaci pęknięcia spoiny] drugiej stronie sporu , pismem z dnia 20 września 2016 , które zostało ono doręczone sprzedającej 3 października tego roku.

Jak wynika z niekwestionowanego dokumentu - pisma spółki (...) - datowanego na 29 lipca 2016r / k. 166 akt / pierwsza informacja o ujawnieniu tej wady została przekazana powódce przez tę spółkę , / informacje tę otrzymał od niej prezes zarządu spółki z S./ w dniu 15 czerwca 2016r.

Stąd akt notyfikacji dokonany dopiero z dniem 3 października 2016r nie spełnia wymagań działania niezwłocznego, w rozumieniu wskazanej normy materialnej.

Z rozważanego punktu widzenia bez znaczenia są okoliczności wskazywane przez powódkę, a dotyczące rozciągniętego w czasie procesu określenia sposobu naprawy urządzenia i wymaganej do tego dokumentacji / usunięcia wady / . Nie wpływały one na możliwość podjęcia opisanego aktu staranności w sposób wymagany przez ustawę, tym bardziej , iż wadliwość została zidentyfikowana [jak wynika z treści powołanego wyżej pisma] już w badaniu technicznym dozoru transportowego z 8 czerwca 2016r.

Wbrew twierdzeniom zawartym apelacji , skutku upływu terminu zawiadomienia o wadzie, w postaci utraty uprawnień z rękojmi po stronie powódki nie znosi to , że jak podnosi spółka (...) w chwili sprzedaży o wadzie wiedziała , zapewniając o ich braku , zataiła ją przed kupującą.

Fakty ustalone w sprawie przeczą takiemu twierdzeniu , a wniosek przeciwny wynika z treści opinii biegłego S. , który wskazywał , iż strony nie mogły bez specjalistycznych badań elementów wieży wysięgnika, wiedzieć o uszkodzeniu spoiny.

Wynika z nich też , że spółka nabywca zbadala urządzenie przy sprzedaży , nie podnosząc wobec jego jakości i stanu technicznego żadnych zastrzeżeń. Co więcej, taki stan jako dobry i odpowiadający przeznaczeniu został potwierdzony przez stację diagnostyczną w M., która przeprowadziła wówczas badanie techniczne całego sprzedawanego zestawu.

Już tylko na marginesie i dla porządku , Sąd II instancji wskazuje , że ani notyfikacją z 20 września 2016r ani żadną późniejszą została objęta podnoszona także w motywach apelacji, wada uszkodzenia podstaw reduktora. Zatem ona także nie mogła być podstawą dla uznania , że roszczenie powódki zgłoszone w reżymie odpowiedzialności z rękojmi za wady rzeczy sprzedanej jest usprawiedliwione.

Nie można też nie zwrócić uwagi na to , iż uszkodzenia te zostały uzupełnione wspawanymi w miejscu ich występowania elementami blachy . Nie jest jasne kiedy do tego doszło i kto tych czynności dokonał . Tym nie mniej - jak wskazywał na to uwagę biegły S. w opinii uzupełniającej, elementy wspawane u podstawy reduktora były widoczne gołym okiem.

Musieli je zatem widzieć też reprezentacji kupującej spółki w dniu 22 stycznia 2016r , a taki stan techniczny aprobując nie wnieśli do niego wówczas żadnych zastrzeżeń. Stąd powodowa spółka nie może tym bardziej obecnie zasadnie odwoływać się do tej wady , jako podstawy roszczenia wywodzonego z przepisów o rękojmi.

Z podanych przyczyn , uznając pierwszy zarzut materialny za nietrafny , przechodząc do drugiego z nich - naruszenia art. 6 kc w zw z art. 471 kc - na wstępie dostrzec należy, że formułując go powódka jednoznacznie wskazuje kontraktową podstawę swojego roszczenia jako alternatywne źródło materialne.

Wbrew jej stanowisku , które ma wspierać stawiany zarzut , Sąd I instancji prawidłowo uznał , że odpowiedzialności kontraktowej za szkodę , którą powódka utożsamia z poniesionymi kosztami naprawy , pozwanej przypisać nie można.

W chwili zawarcia umowy z 22 stycznia 2016 r., nie wiedziała o wadzie . Zatem nie można przyjmować , że świadomie czy nawet nie umyślnie nie wykonała właściwie swoich obowiązków umownych sprzedając wadliwy sprzęt.

Sprzedaż poprzedziły oględziny z udziałem reprezentantów stron - podmiotów profesjonalnych na co dzień w swojej działalności korzystających z takich urządzeń. Dobry stan techniczny przedmiotu sprzedaży został potwierdzony nie tylko brakiem zastrzeżeń przedstawicieli kupującej [którzy nie wnosili ich nawet wobec widocznych elementów blachy wspawanych u podstawy reduktora] ale także wynikami badań w stacji diagnostycznej oraz przez to , że cały zestaw - pojazd oraz urządzenie do podawania betonu pod ciśnieniem - był objęty nadal aktualną decyzją technicznego dozoru transportu [TDT] potwierdzającą jego zdatność techniczną do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem.

Trzeba przy tym dodać , że fakt zapewnień ze strony reprezentantów sprzedawcy o braku wad przedmiotu transakcji nie został w postępowaniu dowiedziony ale nawet gdyby go potwierdzić , w okolicznościach jakie towarzyszyły transakcji , byłyby one usprawiedliwione.

Wobec tego brak jest dostatecznych podstaw do tego , aby ocenić roszczenie powódki za uzasadnione także w świetle przesłanek odpowiedzialności kontraktowej , którą za szkodę doznaną przez nią miałyby ponosić spółka (...).

Z podanych przyczyn w uznaniu apelacji za nieuzasadnioną, Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 560 par 3 i 563 §1 kc i 471 kc.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego była norma art. 98 par. 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 par1 i 391 par. 1 kpc i wynikająca z niego dla wzajemnego rozliczenia stron z tego tytułu , zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

Kwota należna wygrywającej pozwanej od powódki , wyczerpiając się wynagrodzeniu profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem i stanowiąc pochodną wskazanej w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia , została ustalona na podstawie par. 2 pkt 6 w zw z par. 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 [DzU z 2015 poz. 1800]

SSA Grzegorz Krężolek